

יסוד ושורש מצות ד' מינים

שיטת הראב"ד ביסוד פסול יבש

סוכה כט ע"ב, המשנה עד "אמאי לא" (בגמ' שם); ל ע"א "אתמר נמי ... הבאה בעבירה"
סוכה לא ע"א, "תנא יבש פסול ... באילנו משנה לשנה" (לא ע"ב)

קצת רקע בענין פסולי כל שבעה לעומת פסולי יום ראשון בלבד – סוכה לד ע"ב המשנה (השנייה), "עלתה חזוית ... כל שהוא פסול";
סוכה לו ע"ב, "איתמר אתרוג שנקבוהו ... כאן ביום טוב שני"; ירושלמי סוכה ג:ו, עד "ביום טוב ראשון בלבד"

הלכות לולב להראב"ד (הודפס בתשובות ופסקים לראב"ד סי' ו), לקראת ההתחלה, "תנינן במתני' ... דהי מצוה הבאה מן
העבירה"

ירושלמי סוכה ג:א, "יבש פסול ... הלוקה"; ריטב"א סוכה כט ע"ב ד"ה והיבש

הלכות לולב להראב"ד, לקראת הסוף, "מיהו קשיא לי כיון ... חכמים וחידותם"; רמב"ם הלכות שופר ולולב ח:ט, ובראב"ד
שם

השגות הרמב"ן על הל' לולב להראב"ד (הודפס בתשובות ופסקים לראב"ד סי' ז), "הנה הרב ז"ל לפנינו בסוף ... ושל עיר
הנדחת"; ריטב"א סוכה כט ע"ב, "עוד תירץ הרב ... לפרושי בדוכתא"

מגן אבות למאירי ענין כא (שהוא בעצם תגובה להשגות הרמב"ן על הל' לולב להראב"ד), "ואחר כך בא לדקדק ... שכלה כל
הדרו"

שמחה וחג הסוכות

בפסוקים

דברים פרשת ראה טז:י-יא, יג-טו; ויקרא פרשת אמור כג:ט-מ
שמות פרשת משפטים כג:יד-טז; פסיקתא דר' כהנא, נספחים ב – פרשה אחרת, "ושמחת בחגך ... והיית אך שמח"; [ספר
החינוך מצוה שכד, "שימי החג הם ... נקרא חג האסיף"]

בהלכה

רמב"ם הל' לולב ח:יב, יד; [רש"י סוכה נ ע"א ד"ה בית השואבה; ירושלמי סוכה ה:א, "א"ר יהושע .. ממעיני הישועה"]
שמחה וד' מינים – סוכה מא ע"א, המשנה; ירושלמי סוכה ג:יא, עד "מתקין על דבריהן"; רמב"ם ספר המצות מצות עשה
קסט

הלל ויחמו להני'ל

שמחה והלל

רמב"ם הל' חנוכה ג:ו

השגות הרמב"ן לספר המצות שורש א, בעיקר "והנראה מדבריהם שהוא ... מכללם השירה"

הלל וד' מינים

סוכה כט ע"ב המשנה (בסופה); סוכה לו ע"ב, המשנה ובגמ' שם עד "וקאמר היכן מנענין"; תוס' שם בד"ה והודו, "וטעמא
דבית ... הושיעה נא"; ויקרא רבה אמור פרשה ל, "אז ירננו ... לכם ביום הראשון"

טור אר"ח הל' לולב סי' תרנד, עד "מיד קודם שילך"

הגהות מיימוניות הל' שופר ולולב פרק ז סי' ו

ערכין י ע"א, "מאי שנא בחג ... אין חלוקין בקרבנותיהן" (ע"ב); ירושלמי סוכה ה:א, "רבי יוסי ... כל שבעה; [פסחים קיז
ע"א, "הלל זה ... ואמרו שירה"]; השגות הרמב"ן לספר המצות שורש א, "ומלבד זה שאין ... שמועות אלו שהזכרנו"

פסחים לה ע"ב, "תנו רבנן יכול ... חל על איסור"; תוס' הרשב"א פסחים לה ע"א ד"ה אבל לא

ולקחת ד' מינים מה זו עושה

אברבנאל ויקרא כג, "וכבר ידעת ... בעבור אסיפת התבואות"

מדוע מינים אלו

א. ספר החינוך מצוה שכד, "וכמו כן מצות ... לב רואיהם"

ב. מקורות להצעה אחרת

תענית ב ע"ב, "מאימתי מזכירין ... לעולם בלא מים"; פירוש ר' בחיי עה"ת ויקרא כג:מ, "ארבעה מינין אלו ... על המים";
[ספר מהרי"ל (מהנגים) הלכות סוכות, "והארבעה מיני ... על המים"]
דברים פרק יא פסוקים י-יד; אברבנאל שם, "כי הארץ אשר ... במטר בעתו"
ר' בחיי שם (ויקרא כג:מ, בהמשך), "וע"ד השכל ... יהללו קה"